

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z odwołania B. s.c. A. J. i I. J. w O. oraz B. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
z udziałem zainteresowanych: K. [...] Sp. z o.o. w O. oraz R. Sp. z o.o. w W.
o ustalenie płatnika składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 maja 2016 r.,
skargi kasacyjnej B. s.c. A. J. i I. J. w O. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 3 grudnia 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2. zasądza od A. J. i I. J. - wspólniczek "B." spółki cywilnej w O. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...], III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację wspólniczek spółki cywilnej „B.”, A. J. i I. J. od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 28 stycznia 2014 r., oddalającego ich odwołania jako płatnika oraz B. M. jako ubezpieczonej, z wnioskiem o zmianę decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 12 lutego 2013 r., nakładającej na wspólniczki obowiązku zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz P. i Fundusz G. z tytułu

zatrudnienia B. M. w okresie od dnia 1 lutego do dnia 23 czerwca 2012 r. i od dnia 1 października do dnia 1 stycznia 2013 r. Sąd drugiej instancji nie uwzględnił wniosku skarżących o przeniesienie tego obowiązku „R.” Sp. z o.o. z siedzibą w W., a od dnia 1 listopada 2012 r. do dnia 1 stycznia 2013 r. na K. Sp. z o.o. z siedzibą w O.

Sąd drugiej instancji ustalił, że w dniu 2 stycznia 2012 r. spółka „B.”, złożyła ofertę na leasing pracowniczy-outsourcing usług i zawarła ze spółką „R.” porozumienie, na podstawie którego, zgodnie z art. 23¹ k.p., „R.” przejęła z dniem 1 lutego 2012 r. wszystkich pracowników na warunkach obowiązujących dotychczas w spółce „B.”. O przejściu do nowego pracodawcy pracownicy zostali zawiadomieni pismem z dnia 1 lutego 2012 r., a wspólniczki A. J., I. J. (usługobiorcy) i „R.” Spółka z o.o. w W. (usługodawca) zawarły umowę o świadczenie usług, w ramach której usługodawca miał oddelegować do realizacji usług osoby zwane „wykonawcami”, z tym że wykonawcami były wszystkie osoby przejęte przez usługodawcę od usługobiorcy na podstawie porozumienia z dnia 1 lutego 2012 r. Wśród pracowników „przyjętych” znalazła się B. M., tyle że po dniu przejścia, tak jak pozostali pracownicy, wykonywała pracę w tym samym miejscu i na tych samych warunkach, a spółka „R.” tylko wypłacała wynagrodzenie. Zadanie spółki „R.” sprowadzało się do obsługi kadrowej i księgowej rozliczeń ze spółką „B.”, która przekazywała równowartość wynagrodzeń netto pracowników oraz równowartości 60% kosztów związanych ze składką na ubezpieczenie społeczne oraz zaliczką na podatek dochodowy, a spółka „R.” wystawiała jej fakturę za świadczenie usług. Listy płac opracowywane przez spółkę „R.” zawierały wyliczenie wynagrodzenia brutto, wysokość naliczonych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz wysokość zaliczki na podatek dochodowy, lecz spółka „R.” nie odprowadzała tych składek.

Sąd Apelacyjny, uznawszy, że spór co do podmiotu zobowiązanego do opłacania składek ubezpieczeniowych dotyczył w swej istocie skuteczności przejścia zakładu pracy na inną osobę, ocenił, iż bezwzględnie obowiązujące przepisy regulujące instytucję ustanowioną w art. 23¹ k.p. i zasady podlegania ubezpieczeniu społecznemu nie mogą być korygowane wolą stron tych stosunków prawnych. Ostatecznie stwierdził nieważność porozumienia w tym przedmiocie

między spółkami „B.” i „R.” jako sprzecznego z prawem (art. 58 § 1 k.c.). Przypisany skutek nieważności oznacza, że nie doszło do zmiany pracodawcy, a tym samym do zmiany płatnika składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz P. i Fundusz G.

Wspólniczki A. J. i I. J. zaskarżyły w całości wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną opartą na podstawie naruszenia przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 353¹ i art. 58 k.c. w związku z art. 300 k.p. oraz art. 23¹ k.p., przez przyjęcie, że czynność prawna – umowa z dnia 1 lutego 2012 r. dotycząca przejęcia pracowników zawarta między spółką „B.” a spółką „R.” była nieważna, oraz naruszenie art. 23¹ k.p., który w przedmiotowej sprawie może mieć jedynie znaczenie uzupełniające w stosunku do umowy z dnia 1 lutego 2012 r. w zakresie jej skutków prawnych związanych z przejęciem pracowników oraz obowiązków prawnych po stronie pracodawcy przekazującego pracowników oraz pracodawcy przejmującego pracowników, a tym samym nie może przesądzać o skuteczności ich przejęcia. Skarżące wniosły o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu pierwszej instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadniły występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego polegającego na potrzebie dokonania wykładni art. 353¹ i art. 58 k.c. w związku z art. 300 k.p. i art. 23¹ k.p. przez rozważenie problemów prawnych, czy pracodawcy w ramach swobody umów wynikającej z art. 353¹ k.c. w związku z art. 300 k.p. mają prawo do autonomicznego kształtowania treści umowy cywilnoprawnej, na mocy której dochodzi do przejęcia pracowników i czy takie zobowiązanie stron jest prawnie skuteczne, oraz czy w świetle obowiązującego prawa dopuszczalne jest, aby po przejściu do nowego pracodawcy pracownik został oddelegowany do wykonywania pracy u poprzedniego pracodawcy na tym samym stanowisku i w tym samym miejscu pracy, jak przed przejęciem.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniosł o jej oddalenie i zasądzenie od skarżących zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania albo gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W orzecznictwie Sąd Najwyższego wielokrotnie wskazywano, że istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinno być sformułowane tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), a przede wszystkim powinno dotyczyć kwestii prawnych budzących rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. „Istotność” zagadnienia prawnego konkretyzuje się w znaczeniu jego rozstrzygnięcia dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Twierdzenie o występowaniu takiego zagadnienia jest ponadto uzasadnione tylko wtedy, gdy nie było ono rozstrzygane przez Sąd Najwyższy lub gdy istnieją rozbieżne poglądy wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (postanowienia SN z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

W niniejszej sprawie nie można pominąć tego, że zarówno podstawy złożenia skargi (naruszenie art. 353¹ k.c. oraz art. 58 k.c. w związku z art. 300 k.p. oraz art. 23¹ k.p.), jak też jej argumentacja jest tożsama z podstawami oraz argumentacją spraw zakończonych wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2016 r., I UK 28/15 (niepubl.) oraz postanowieniami Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 2016 r., I UK 21/16 (niepubl.) i z dnia 30 marca 2016 r. I UK 22/16 (niepubl.). Sąd Najwyższy nie znalazł argumentów uzasadniających rewizję zajętego wówczas stanowiska, należy zatem ponownie stwierdzić, że zarzuty naruszenia art. 58 k.c. w związku z art. 300 k.p. oraz art. 23¹ k.p. zostały sformułowane w sposób uniemożliwiający ich rozpoznanie w postępowaniu

kasacyjnym i podzielić zdanie wyrażone w uzasadnieniu wskazanego wyroku Sądu Najwyższego, że ogólne wskazanie art. 58 k.c. w związku z art. 300 k.p. oraz art. 23¹ k.p., bez uwzględnienia, że unormowania te składają się z kilku przepisów regulujących różne kwestie, nie czyni zadość ustawowym wymogom przewidzianym dla skargi kasacyjnej.

Uwzględniając powyższe argumenty, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego – na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.